

Etusivu>Rahavaaheet>Vähäiset vaatimukset

Yksityisoikeuden alalla ennen siirtymäkauden päättymistä meneillään olevat menettelyt ja vireille pannut oikeudenkäynnit jatkuvat EU:n lainsäädännön mukaisesti. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisesti sovitun mukaisesti Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat tiedot säilytetään Euroopan oikeusportaalissa vuoden 2022 loppuun.

Vähäiset vaatimukset

Gibraltar

1 Vähäisiä vaatimuksia koskevan menettelyn olemassaolo

1.1 Soveltamisala, vaatimuksen määrällinen katto

Gibraltarin ylempään oikeusasteen tuomioistuimella (*Supreme Court*) on toimivalta käsitellä vähäisiä vaatimuksia. Tätä kutsutaan myös vähäisiä vaateita koskevaksi menettelyksi (*small claims track*). Vähäisiä vaatimuksia koskevaa menettelyä voidaan soveltaa, jos vaateen määrä on alle 10 000 puntaa. Riitautettu summa ei kuitenkaan ole ainoa huomioon otettava tekijä. Muita näkökohtia ovat vaateen laji sekä asian tasapuolisen käsittelyn edellyttämien valmisteluiden laajuus ja laji. Joissakin tapauksissa yksinkertaiset asiat, joiden arvo on yli 10 000 puntaa, voidaan käsitellä vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä edellyttäen, että sekä kantaja että vastaaja suostuvat siihen.

Kantajan ja vastaajan näkemysten lisäksi tuomari ottaa huomioon myös seuraavat seikat tehdessään päätöstä siitä, ohjataanko asia käsiteltäväksi vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä vai olisiko tapaus käsiteltävä tavanomaisessa tuomioistuinmenettelyssä:

riitautetun saatavan arvo: riitautetun saatavan arvo voi yleensä olla enintään 10 000 puntaa.

vaateen laji: kyse on yleensä kuluttajariidoista (esim. myydyihin tavaroihin, viallisiin tuotteisiin tai työsuorituksiin liittyvistä riidoista), tapaturmaan liittyvistä vaateista, tavaroiden omistusoikeutta koskevista kiistoista tai vuokranantajien ja vuokralaisten välisistä kiistoista, jotka koskevat esim. korjaustöitä, vuokratarkoituksia, vuokratarkoituksia jne., ei kuitenkaan hallinto-oikeudesta.

Tuomari ottaa huomioon asian tasapuolisen käsittelyn edellyttämien valmisteluiden laajuuden ja lajin tehdessään päätöstä siitä, olisiko tapaus ohjattava käsiteltäväksi vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä. Tuomari ottaa päätöksessään huomioon myös, että menettelyn olisi oltava riittävän yksinkertainen, jotta asianosaiset voivat halutessaan ajaa asiaa tuomioistuimessa itse ilman asianajajan apua. Vaateen loppukäsittelyn olisi esimerkiksi vaadittava vain vähäisiä valmisteluita. Vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä käsiteltäviin asioihin ei yleensä liity monia todistajia eikä vaikeita oikeuskysymyksiä.

Jos vaateen arvo on alle 10 000 puntaa mutta sisältää myös henkilövahinkoa koskevan vaateen tai kiinteistöjen korjaustöihin tai korjaustöiden yhteydessä syntyneisiin vahinkoihin liittyvän vaateen, asiaa ei ohjata käsiteltäväksi vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä, paitsi jos henkilövahinkoon, korjaustöihin ja vahinkoihin liittyvät vaateet ovat kukin arvoltaan enintään 1 000 puntaa.

Jos vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä käsiteltävän tapauksen arvo on yli 10 000 puntaa, kulukorvauksiin sovelletaan eri sääntöjä. Tällöin voittanut osapuoli voi vaatia hävinnyttä osapuolta maksamaan asianajajakulut ja muut kulut. Kyseiset kulut voivat kuitenkin vastata määrältään enintään kuluja, jotka olisi peritty nopeutetussa menettelyssä. Kuluja käsitellään yksityiskohtaisemmin jäljempänä.

1.2 Menettelyn aloittaminen

Vaikka useimmat arvoltaan enintään 10 000 punnan vaateet käsitellään vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä, niin ei kuitenkaan tapahdu automaattisesti. Tuomari ottaa huomioon oikeusriidan osapuolten näkemykset tehdessään päätöksen menettelystä, jossa asia käsitellään. Vaikka riitautetun vaateen arvo olisi alle 10 000 puntaa, tuomari voi päättää ohjata sen käsiteltäväksi tavanomaisessa tuomioistuinmenettelyssä vähäisiä vaateita koskevan menettelyn sijaan.

Kun vaade riitautetaan (tai kiistetään), kantajalle lähetetään kopio vastaajan vastineesta. Osapuolten on myös toimitettava kyselylomake (*allocation questionnaire*). Kyselylomakkeella annettavien tietojen perusteella tuomari voi päättää, mikä on kyseisen asian käsittelyyn parhaiten soveltuva menettely.

Jos osapuolet ovat sitä mieltä, että tapaus olisi käsiteltävä vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä, niiden on ilmoitettava siitä kyselylomakkeella. Vaikka kantajan ja vastaajan näkemykset otetaan huomioon, tuomari päättää kuitenkin viime kädessä, millaisessa menettelyssä asia käsitellään.

Kuten edellä todettiin, tuomari voi päättää käsitellä arvoltaan alle 10 000 punnan vaateen tavanomaisessa menettelyssä. Asiasta tehdään päätös heti alussa. Tuomarilla on harkintavaltaa siirtää asia tarvittaessa edelleen vähäisiä vaateita koskevasta menettelystä tavanomaiseen menettelyyn. Jos vaade ohjataan ensin vähäisiä vaateita koskevaan menettelyyn ja myöhemmin edelleen tavanomaiseen menettelyyn, vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä sovellettavien kulusääntöjen soveltaminen lakkaa sen jälkeen, kun vaade on siirretty eri menettelyyn. Nopeutetussa tai tavanomaisessa menettelyssä noudatettavia kulusääntöjä aletaan soveltaa siirtopäivästä alkaen.

1.3 Lomakkeet

Vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä käytetään erityisiä lomakkeita, joiden käyttö on pakollista.

Hakija panee asian vireille täyttämällä N1-hakemuslomakkeen, jossa on täyttöohjeet sekä kantajalle että vastaajalle. Kun hakija on täyttänyt lomakkeen, hän ottaa siitä yhden kopion itselleen, yhden tuomioistuimelle ja yhden jokaiselle vastaajalle. Tuomioistuin huolehtii kopioiden lähettämisestä vastaajille. Lisätietoja on saatavilla verkkosivulla "Asian vireillepano tuomioistuimessa".

Kuten edellä mainittiin, jos vaade riitautetaan, tuomioistuin lähettää kantajalle kopion vastineesta ja kyselylomakkeet molemmille osapuolille.

Jos tuomari päättää ohjata asian vähäisiä vaateita koskevaan menettelyyn, tuomioistuin lähettää osapuolille N157-lomakkeen (*notice of allocation to the small claims court*), jossa on tietoja istutuskäsittelyn ajankohdasta ja tarvittavista valmisteluista.

Jos riitautetun vaateen arvo yli 10 000 puntaa mutta molemmat osapuolet ovat suostuneet sen käsittelyyn vähäisiä vaateita koskevassa menettelyssä, tuomioistuin lähettää osapuolille N160-lomakkeen (*notice of allocation to small claims track (with parties' consent)*). Myös tässä lomakkeessa on tietoja istutuskäsittelyn ajankohdasta ja tarvittavista valmisteluista.

Jos tuomari päättää, että vaade voidaan käsitellä pelkkien kirjallisten todisteiden perusteella eikä istutuskäsittelyä tarvita, tuomioistuin lähettää osapuolille N159-lomakkeen (*notice of allocation to the small claims track (no hearing)*). Lomakkeessa ilmoitetaan ajankohta, johon mennessä kantajan tai vastaajan on ilmoitettava tuomioistuimelle mahdollisesti vastustavansa päätöksen tekemistä asiasta pelkästään kirjallisten todisteiden perusteella. Jos jompikumpi osapuoli vastustaa pelkästään kirjallisiin todisteisiin perustuvaa päätöstä, asia käsitellään istutuskäsittelyssä. Tuomari voi tulkita vastaamatta jättämisen suostumiseksi.

Jos osapuoli häviää oikeudenkäynnin mutta kumpikaan osapuoli ei ollut läsnä eikä edustettuna oikeudenkäynnissä, tuomion kumoamista haetaan N244-lomakkeella (*application notice*).

1.4 Neuvonta

Vähäisiä vaateita koskeva menettely on suunniteltu yksinkertaiseksi, jotta henkilöillä, jotka ajavat omaa asiaansa oikeudessa (*litigants-in-person*), ei olisi vaikeuksia ymmärtää menettelyä. Jos joko kantaja tai vastaaja on omaa asiaansa ajava asianosainen, tuomari ottaa sen huomioon ja pyrkii toimimaan menettelyissä siten, että asianosainen ymmärtää menettelyn kulun ja osapuoliin kohdistuvat menettelyvaatimukset.

Jos kantaja tai vastaaja päättää olla käyttämättä oikeudenkäyntiavustajaa, hänellä voi olla oikeudenkäynnissä mukanaan henkilö, joka voi puhua hänen puolestaan. Tällainen maallikkoedustajaksi (*lay representative*) kutsuttu henkilö voi olla esimerkiksi puoliso, sukulainen, ystävä tai neuvontatyöntekijä. Jos mahdollista, maallikkoedustajan ei pitäisi toimia todistajana. Maallikkoedustaja ei voi osallistua istuntokäsittelyyn ilman edustamaansa henkilöä, jolle asianosainen ole saanut tuomioistuimelta lupaa, jolla maallikkoedustaja valtuutetaan edustamaan häntä hänen poissaollessaan.

Neuvoa-antavien virastojen voi olla vaikea vapauttaa henkilöä toimimaan maallikkoedustajana istuntokäsittelyssä, ja siksi niihin kannattaa ottaa yhteyttä mahdollisimman pian, jos asianosainen katsoo tarvitsevansa niiden apua. Neuvoa-antavat toimistot ilmoittavat osapuolille, voivatko ne tarjota apua. Jotkin maallikkoedustajat voivat haluta tehtävästään palkkion. Asianosaisen kannattaa sen vuoksi selvittää pyydettyjen palkkion täsmällinen määrä. Tuomari voi määrätä häiriökäyttäytymiseen syyllistyneen maallikkoedustajan poistumaan istunnosta.

Asianosainen on vastuussa nimeämänsä maallikkoedustajan palkkion maksamisesta, vaikka voitaisikin oikeudenkäynnin. Hänen olisikin pohdittava, onko saatava oikeassa suhteessa palkkiokuluihin. Avustamisesta palkkion veloittavat maallikkoedustajat eivät lisäksi välttämättä kuulu ammattilajijärjestöön, joten jos asianosainen ei ole tyytyväinen saamaansa apuun, ei ole sääntelyelintä eikä järjestöä, jolle hän voisi valittaa asiasta.

Vammaisten asianosaisten saatavilla on lisäapua. Jos asianosaisella on vamma, joka vaikeuttaa tuomioistuimeen saapumista tai kommunikointia, hänen kannattaa ottaa yhteyttä kyseiseen tuomioistuimeen, josta voi mahdollisesti saada lisäapua.

1.5 Todisteiden vastaanottamista koskevat säännöt

Vähäisiin vaateisiin sovellettava menettely on tavanomaista epämuodollisempi menettely, jossa ei sovelleta ankaria todistelusääntöjä. Vähäisiin vaateisiin sovellettavassa menettelyssä käsitellään yksinkertaisempia tapauksia, joissa on kyse pienemmistä rahasummista. Tuomioistuin voi sen vuoksi käyttää istunnossa mitä tahansa oikeudenmukaiseksi katsomaansa menettelytapaa. Tuomioistuimen ei tarvitse vaatia valahtoisia todistanlausuntoja, ja tuomari voi päättää rajoittaa ristikuulustelua katsoessaan tämän asianmukaiseksi. Tuomarin edellytetään kuitenkin perustelevan ristikuulustelun rajoittamista koskevan päätöksensä. Tuomari saattaa päättää esittää kysymyksiä yhdelle tai useammalle todistajalle ennen kuin sallii muiden henkilöiden tehdä niin.

1.6 Kirjallinen menettely

Jos tuomari katsoo, että vaade voidaan käsitellä ilman istuntokäsittelyä pelkkien kirjallisten todisteiden perusteella, tuomioistuin ilmoittaa tästä asianosaisille N159-lomakkeella (ks. edellä). Lomakkeessa ilmoitetaan ajankohta, johon mennessä kantajan tai vastaajan on ilmoitettava tuomioistuimelle mahdollisesti vastustavansa päätöksen tekemistä asiasta pelkästään kirjallisten todisteiden perusteella. Jos jompikumpi osapuoli vastustaa pelkästään kirjallisiin todisteisiin perustuvaa päätöstä, asia käsitellään istuntokäsittelyssä. Tuomari voi tulkita vastaamatta jättämisen suostumiseksi. Jos kumpikaan osapuoli ei vastusta tuomarin päätöstä, jonka mukaan istuntokäsittelyä ei järjestetä, asia voidaan käsitellä yksinomaan kirjallisesti.

1.7 Tuomion sisältö

Gibraltariassa tuomioistuinten tuomioihin kirjataan yleensä vain tuomarin päätös ja osapuolille mahdollisesti annetut määräykset. Tuomarilta edellytetään kuitenkin ilmoitusta tuomionsa keskeisistä perusteluista, paitsi siinä tapauksessa, että ne esitetään suullisesti ja tuomioistuin nauhoittaa ne. Tuomarilla on oikeus esittää perustelut niin lyhyesti ja yksinkertaistettusti kuin tapauksen luonne sallii. Tuomari esittää perustelut yleensä suullisesti oikeudenkäynnissä mutta voi esittää ne myöhemmin myös kirjallisesti tai tarkoitusta varten järjestetyssä istunnossa. Jos tuomari on tehnyt päätöksen asiasta ilman istuntokäsittelyä, hänen edellytetään laativan ilmoituksen päätöksen perusteluista. Tuomioistuin lähettää siitä kopion kullekin osapuolelle.

1.8 Kulujen korvaaminen

Kulujen korvaamiselle on asetettu rajoituksia. Tällä hetkellä oikeudenkäynnin voittanut osapuoli voi vaatia korvausta seuraavista kuluista: mahdolliset kirjaamiskulut;

enintään 260 punnan korvaus oikeudellisesta neuvonnasta, jos vaade sisälsi kieltomääräyksen (määräys, jolla henkilö määrätään lopettamaan jokin toiminta) tai velvoitteen suoritusvaatimuksen (jolla henkilö määrätään tekemään jotakin, esimerkiksi vuokranantaja tekemään korjaustöitä); muita oikeudenkäyntikuluja ei voida vaatia korvattaviksi;

enintään 90 punnan korvaus kutakin päivää kohden oikeudenkäynnin voittaneelle osapuolelle ja mahdollisille todistajille tuomioistuinkäsittelyyn osallistumisesta johtuneesta ansionmenetyksestä;

kyseisen osapuolen tai todistajien kohtuulliset matka- ja yöpymiskulut;

jos tuomari on antanut luvan asiantuntijatodistajan käyttöön ja luvan saanut osapuoli voittaa oikeudenkäynnin, tuomari voi määrätä hävinneen osapuolen maksamaan osan asiantuntijan käytöstä aiheutuneista kuluista; tuomari voi kuitenkin määrätä hävinneen osapuolen maksamaan enintään 200 punnan osuuden kutakin asiantuntijatodistajaa kohden; tämä ei välttämättä kata asiantuntijapalkkioita kokonaisuudessaan varsinkaan siinä tapauksessa, että asiantuntija laatii asiasta selvityksen ja osallistuu tuomioistuinkäsittelyyn.

Tuomari voi määrätä häiriökäyttäytymiseen syyllistyneen osapuolen maksamaan lisäkustannuksia.

Jos vaateen taloudellinen arvo ylittää vähäisiä vaateita koskevan menettelyn rajan mutta tuomari on siirtänyt vaateen vähäisiä vaateita koskevaan menettelyyn, kustannusten määrää arvioidaan tämän menettelyn mukaisesti, paitsi jos osapuolet sopivat nopeutettua menettelyä koskevien määräysten soveltamisesta.

1.9 Muutoksenhakumahdollisuus

Jos hävinnyt osapuoli haluaa hakea muutosta tuomarin päätökseen, hän tarvitsee siihen luvan. Jos kyseinen osapuoli/asianosainen osallistuu istuntoon, jossa päätös tehdään, hän voi pyytää tuomarilta istunnon päätteeksi lupaa muutoksenhakuun.

Asianosaisella, joka haluaa hakea päätökseen muutosta, on oltava siihen asianmukaiset perusteet (tai syyt). Hän ei voi vastustaa tuomarin päätöstä pelkästään sillä perusteella, että katsoo tuomarin tehneen väärän päätöksen.

Jos asianosainen haluaa hakea päätökseen muutosta, hänen on toimittava nopeasti. Muutoksenhauulle on asetettu tietty määräaika.

Jos hävinnyt osapuoli ei ollut läsnä eikä edustettuna istunnossa, hän voi hakea istunnossa annetun tuomion kumoamista ja uusintakäsittelyä.

Kyseisen osapuolen on jätettävä asiaa koskeva hakemus viimeistään 14 päivän kuluttua tuomion vastaanotosta. Hänen on pyydettyä tuomioistuimelta N244-lomaketta (*application notice*) hakemuksen laatimista varten.

Tuomioistuin ilmoittaa osapuolille, milloin heidän on saavuttava tuomioistuimeen hakemuksen käsittelyä varten.

Tuomari ottaa tuomion kumoamista koskevan hakemuksen käsiteltäväkseen vain, jos:

asianosaisella/osapuolella oli hyvä syy

olla osallistumatta tai lähettämättä edustajaansa tuomioistuimeen istuntoon, tai

olla antamatta kirjallista ilmoitusta tuomioistuimelle

ja jos kyseisellä osapuolella on kohtuullinen mahdollisuus voittaa oikeudenkäynti uusintakäsittelyssä.

Jos osapuolen hakemus hyväksytään ja tuomio kumotaan, tuomioistuim vahvistaa uuden käsittelyajankohdan vaateelle. Jos on kyse ongelmattomasta kanteesta, tuomari voi päättää käsitellä tapauksen välittömästi käsittelyään kumoamista koskevan hakemuksen.

Päivitetty viimeksi: 01/12/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.